

ตัวเมียเนื้อเยื่อตัวผู้เพาะเมล็ด

การปลูกอินทผลัมในประเทศไทยเพิ่งเริ่มมาไม่กี่สิบปี ข้อมูลเกี่ยวกับอินทผลัมจึงมีน้อย ทำให้ผู้ปลูกแต่ละรายต้องใช้เวลาลองผิดลองถูกด้วยตนเอง กว่าจะรู้ว่าอะไรเป็นอะไรก็ใช้เวลาหลายปี ปัจจุบันนี้การปลูกอินทผลัมเริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้น เพราะมีข้อมูลจากผู้ที่ได้ลองผิดลองถูกที่เผยแพร่ต่อสื่อสาธารณะทำให้สามารถศึกษาเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการลองผิดลองถูกของผู้ปลูกอินทผลัมรุ่นพี่ได้ แต่ผู้ศึกษาเรียนรู้ข้อมูลก็ต้องมีการศึกษาตรวจสอบเปรียบเทียบข้อมูลการลองผิดลองถูกของผู้ปลูกรุ่นพี่แต่ละราย เพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องของตนเอง อาจมีผู้ที่ปลูกอินทผลัมรายใหม่ ที่ได้รับการแนะนำการปลูกอินทผลัมที่แรงมากในปัจจุบันและศึกษาเรียนรู้ข้อมูลจากผู้ปลูกหรือผู้ขายไม่รอบคอบ ทำให้ปลูกอินทผลัมพันธุ์ที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกในประเทศไทย ทำให้ขายไม่ได้ จึงต้องเสียเงิน เสียเวลา และเสียความรู้สึก

เดิมการปลูกอินทผลัมในประเทศไทยนิยมปลูกด้วยวิธีเพาะเมล็ด แต่บทสรุปจากผู้ปลูกอินทผลัมในประเทศไทยที่ผ่านการปลูกจากการเพาะเมล็ดในปัจจุบันสรุปได้ว่า การปลูกอินทผลัมจากการเพาะเมล็ดมีความเสี่ยงสูง เพราะไม่สามารถรู้ได้ว่ามันจะได้ต้นตัวเมียวี่ต้นตัวผู้ก็ต้นจนกว่ามันจะออกจั่นซึ่งก็ใช้เวลาประมาณสามปี มีบางรายปลูกอินทผลัมเป็นร้อยต้นแต่ได้ต้นตัวเมียเพียงสามสี่ต้นก็มี และถึงแม้ว่าจะมีต้นตัวเมียมากแต่รสชาติ สี สัน รูปร่าง ของตัวเมียแต่ละต้นก็ไม่เหมือนกันอีก ทำให้การขายผลผลิตให้กับตลาดมีปัญหาเพราะทั้งสวนอาจมีเพียงต้นเดียวที่มีรสชาติ รูปร่าง และสี สัน ที่ตลาดต้องการ

ปัจจุบันนี้มีผู้ปลูกอินทผลัมรุ่นพี่ในประเทศไทยได้ปลูกจากต้นเพาะเนื้อเยื่อพันธุ์บาฮีซึ่งเป็นอินทผลัมรับประทานผลสด มันสามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตที่มีรสชาติ รูปร่าง และสี สัน ที่เหมือนกันทุกต้น ทำให้ผลผลิตทุกต้นเป็นที่ต้องการของตลาด ดังนั้นการปลูกอินทผลัมเพื่อขายในปัจจุบันนี้จึงควรที่จะปลูกจากต้นเพาะเนื้อเยื่อและควรจะเป็นพันธุ์บาฮีเพราะเป็นพันธุ์รับประทานผลสดที่มีความปลอดภัยที่สุด แม้ว่าราคาต้นพันธุ์เพาะเนื้อเยื่อจะมีราคาแพง เพราะไม่ว่าจะปลูกอินทผลัมพันธุ์บาฮีเนื้อเยื่อที่ต้นก็ตามผลผลิตก็จะมีรสชาติ รูปร่าง และสี สัน เหมือนกันทุกต้น ทำให้ได้ผลผลิตมากและขายได้ทุกต้น แต่หากปลูกจากการเพาะเมล็ดจะขายได้เพียงบางต้นที่เป็นที่ต้องการของตลาดเท่านั้น ทำให้เสียพื้นที่ เสียเวลา เสียค่าบำรุงดูแลรักษามาก แต่มีรายได้น้อย

อย่างไรก็ตามต้นจากการเพาะเมล็ดก็ยังมีความจำเป็นสำหรับผู้ปลูกในประเทศไทย เพราะอินทผลัมต้นตัวผู้และต้นตัวเมียแยกกันคนละต้น การจะให้ต้นอินทผลัมตัวเมียมีลูกให้ขายได้นั้น ต้องใช้เกสรจากต้นตัวผู้มาผสมจึงจะติดลูก ต้นพันธุ์ตัวผู้เพาะเนื้อเยื่อมีราคาแพงกว่าต้นพันธุ์เพาะเนื้อเยื่อตัว

เมีย การปลูกต้นพันธุ์ตัวผู้จากการเพาะเนื้อเยื่อจึงใช้ทุนสูงมาก ดังนั้นการปลูกจากการเพาะจากเมล็ด เพื่อให้ได้ต้นตัวผู้จึงน่าจะเหมาะสมเพราะมีราคาถูกกว่าการซื้อต้นตัวผู้เพาะเนื้อเยื่อ แต่ก็ต้องเสี่ยงดูว่า ต้นพันธุ์จากการเพาะเมล็ดที่ซื้อมาปลูกนั้นจะได้ตัวผู้ที่ต้นและตัวเมียที่ต้น แต่ต้นตัวผู้หนึ่งต้นเมื่อออกจั่นก็สามารถผสมกับต้นตัวเมียได้หลายต้น บางข้อมูลบอกว่าตัวผู้หนึ่งต้นสามารถผสมกับต้นตัวเมียได้ถึง ๔๐ - ๕๐ ต้น แต่ผู้ปลูกอินทผลัมในประเทศไทยจะแนะนำให้ปลูกอินทผลัมไร่ละ ๓๒ ต้น เป็นตัวเมีย ๒๕ ต้น ตัวผู้ ๗ ต้น แต่ก็มีบางส่วนที่เกษตรกรตัวผู้ขาดแคลน ดังนั้นการปลูกต้นอินทผลัมเพื่อขายผลสด ควรจะต้องปลูกต้นตัวผู้ให้เพียงพอต่อการผสมเกสร แต่การปลูกจากการเพาะเมล็ดก็จะได้ต้นตัวผู้ทั้งหมดจะได้ต้นตัวเมียส่วนหนึ่งด้วย สัดส่วนจะประมาณครึ่งต่อครึ่ง แต่ตัวเมียที่ได้ก็จะมีคุณภาพไม่เหมือนกัน อาจต้องขุดต้นตัวเมียที่คุณภาพไม่ดีออกแล้วปลูกต้นตัวเมียเนื้อเยื่อแทน

ผู้เขียนขอสรุปว่าหากใครคิดจะปลูกอินทผลัมรับประทานผลสดเพื่อการค้าในปัจจุบันนี้ต้นตัวเมียต้องมาจากการเพาะเนื้อเยื่อส่วนต้นตัวผู้นั้นควรมาจากการเพาะเมล็ดน่าจะเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ประจวบ นิมนุช

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙